

CONSILIUL PENTRU PREVENIREA ȘI ELIMINAREA DISCRIMINĂRII ȘI ASIGURAREA EGALITĂȚII

СОВЕТ ПО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ И ЛИКВИДАЦИИ ДИСКРИМИНАЦИИ И ОБЕСПЕЧЕНИЮ РАВЕНСТВА
COUNCIL ON THE PREVENTION AND ELIMINATION OF DISCRIMINATION AND ENSURING EQUALITY

Adresa: Republica Moldova, Chișinău, MD-2004
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.180, bir. 405
tel.: +373 (0) 22 21-28-17

Адрес: Республика Молдова, Кишинёв, MD-2004
бул. Стефан чел Маре, 180, каб. 405
тел.: +373 (0) 22 21-28-17

DECIZIE din 21 decembrie 2017 cauza nr. 122/17

Membrii Consiliului participanți la ședința de deliberare:

Ian FELDMAN – președinte
Oxana GUMENNAIA – membră
Andrei BRIGHIDIN – membru
Lucia GAVRILIȚĂ – membră

au examinat, în ședință publică, susținerile scrise și verbale ale
petiționarului: I. M.

pozițiile: Ministerului Apărării, Serviciului de Protecție și Pază de Stat al Republicii Moldova,
Ministerului Afacerilor Interne, Centrul național anticorupție și
au deliberat, în ședință închisă, cu privire la următoarele.

I. **Obiectul plângerii**

Prevederi legislative discriminatorii pe criteriu de vârstă și statut profesional aferente relațiilor de muncă.

II. **Admisibilitatea obiectului plângerii**

Plângerea corespunde cerințelor art. 13 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012 și nu ridică excepțiile de inadmisibilitate prevăzute de pct. 42 din Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298 din 21.12.2012.

III. **Susținerile părților**

Alegațiile petiționarului

- 3.1 Petiționarul declară că a efectuat serviciul militar prin contract în cadrul Armatei Naționale în perioada XX.XX.XXXX – XX.XX.XXXX, fiind eliberat din serviciu militar prin contract prin ordinul MA nr. XX din XX.XX.XXX în temeiul pct. 140 lit. n) din Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, în legătură cu alegerea în funcție electivă de primar. După finalizarea mandatului de ales local, în anul 2015 s-a adresat cu o cerere către Ministerul Apărării de a fi reîncadrat în serviciul militar prin contract în baza art. 187 Codul Muncii și art. 18 alin. (2) al Legii cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică, care menționează că după finalizarea mandatului, demnitarul este reîncadrat la locul de muncă precedent. Ministerul a refuzat reîncadrarea petiționarului în funcție, indicând că, potrivit prevederilor legale vârsta, limită de încadrare în serviciul militar prin contract este de 40 ani, iar petiționarul la momentul adresării avea vârsta de 45 ani.
- 3.2 Petiționarul notează că prevederile legislative incidente situației invocate plasează militarii într-o situație defavorabilă față de ceilalți cetățeni prin următoarele considerente: (i) lipsa garanțiilor similare de păstrare a funcției anterioare alegerii într-o funcție electivă (ii) plafonarea vârstei de încadrare în serviciul militar prin contract.

Poziția Ministerului Apărării

- 3.3 I. M. a îndeplinit serviciul militar prin contract în cadrul Armatei Naționale în perioada XX.XX.XXXX-XX.XX.XXXX, fiind trecut în rezervă în temeiul pct. 140 lit. n) din Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 941 din 17.08.2006, pe motivul alegerii într-o funcție electivă în baza raportului personal cu privire la eliberarea din funcție. La momentul trecerii în rezervă petiționarului i-a fost

stabilită pensie pentru vechimea în serviciul militar.

- 3.4 La data de XX.XX.XXXX comandantul Institutului militar al forțelor armate (la acel moment, conducătorul instituției militare în care îndeplinea serviciul militar prin contract) a petrecut convorbirea cu I. M. cu referire la procedura de eliberare din serviciul militar prin contract. Respectiv, petiționarul cunoștea procedura de eliberare și nu a formulat careva obiecții.
- 3.5 După finalizarea mandatului de primar, dl I. M. s-a adresat către Ministerul Apărării pentru reîncadrarea în serviciu militar. În rezultatul examinării adresării petiționarului s-a constatat că acesta are vârsta de 45 ani. Respectiv, potrivit art. 26 alin. (1) din Legea cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea patriei nr. 1245 din 18.07.2012, vârsta limită până la care cetățenii pot fi încadrați în serviciul militar prin contract este de 40 ani. Potrivit art. 28 alin. (6) aceeași lege, nu pot fi încadrați în serviciul militar prin contract cetățenii care depășesc vârsta-limită de încadrare în serviciul militar prin contract, cu excepția cazului când apare necesitatea completării Forțelor Armate cu cetățeni cu specialității deficitare, vârsta limită de încadrare în serviciul militar prin contract poate fi prelungită până la 5 ani, la decizia conducătorului structurii militare.
- 3.6 Reieșind din cele menționate, precum și luând în considerare studiile militare deținute de către petiționar, ultima funcție militară ocupată de șef catedră tactică generală pentru pregătire a forțelor armate, suficiența specialiștilor în domeniul infanterie, cererea petiționarului a fost respinsă.
- 3.7 De asemenea, se menționează că atât legislația națională la art. 7 alin. (5) al Legii cu privire la asigurarea egalității și art. 8 din Codul muncii cât și legislația Uniunii Europene admit unele deosebiri, excluderi, restricții sau preferințe în cazul în care, datorită naturii specifice a activității sau a condițiilor în care această activitate este realizată există anumite cerințe profesionale esențiale și determinante.
- 3.8 Stabilirea limitei maxime de vârstă pentru a fi încadrat în serviciul militar este justificată reieșind din natura misiunilor și obligațiilor prevăzute la art. 17 alin. (1) al Legii cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei nr. 1245 din 18.07.2002 (participarea la acțiuni militare; executarea serviciului de alarmă, participarea la exerciții și antrenamente militare, participarea la concentrări militare etc.) pentru realizarea cărora vârsta constituie o cerință esențială și determinată în coroborare cu condițiile și normele speciale ale serviciului.
- 3.9 Reclamatul notează că dlui I. M. nu i-a fost refuzată angajarea în câmpul muncii, fiindu-i propus ocuparea unei funcții publice vacante, anunțate la concurs de către Ministerul Apărării, sau ocuparea unei funcții didactice în cadrul Academiei Militare a Forțelor Armate, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.
- 3.10 Justificarea încetării raporturilor de muncă ale militarilor odată cu alegerea într-o funcție electivă este reglementată de prevederile art. 35 lit. n) din Legea cu privire la statutul militarilor nr.162 din 22.07.2005 potrivit cărora la alegerea în funcții electivă militarii sunt eliberați din serviciul militar. Reieșind din considerentul că o funcție militară nu poate fi vacantă pe parcursul a 4-8 ani (unu - două mandate), în special funcțiile care prevăd responsabilități privind conducerea efectivului, gestionarea finanțelor, bunurilor materiale etc.

Poziția Serviciului de Protecție și Pază de Stat al Republicii Moldova

- 3.11 Serviciul menționează că, în vederea aplicării prevederilor art. 38 alin. (2) din Legea cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat, ofițerul de protecție are dreptul de a fi ales într-o funcție electivă, iar odată ales într-o funcție electivă este eliberat din serviciu și se va ține cont de prevederile art. 78 alin. (1) lit. d), art. 85 alin. (2) și art. 187 din Codul muncii.

Poziția Ministerului Afacerilor Interne

- 3.12 Potrivit art. 31 alin. (3) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012, polițistul este funcționar public cu statut special. Ținând cont de natura profesională distinctă a serviciului în Poliție, în special îndeplinirea atribuțiilor exclusiv în folosul cetățeanului și al comunității, acest fapt impune asumarea unei conduite specifice, a unor interdicții și restricții individuale, restrângerea exercițiului unor drepturi fundamentale și instituirea de incompatibilități. Conform art. 13 din Legea nr. 288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, una din cerințele pentru angajarea în funcții publice cu statut special o constituie interdicția de a fi membru al unui partid politic, al unei organizații social-politice sau al unei organizații interzise de lege. Potrivit art. 51 din aceeași lege, restrângerea unor drepturi și libertăți ale funcționarului public

cu statut special vizează apartenența la partide, formațiuni sau organizații social-politice ori desfășurarea unor activități de propagandă în favoarea acestora; organizarea sau participarea la greve; organizarea și participarea la întruniri cu caracter politic; promovarea de opinii sau preferințe politice în timpul sau în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, la locul de muncă sau în timpul orelor de serviciu; propagarea vreunei atitudini față de religie, aderarea la culte religioase, organizații sau alte formațiuni interzise de lege. Potrivit art. 44 alin. (5) din Legea nr. 288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în cazul alegerii într-o funcție electivă, raportul de serviciu al funcționarului public cu statut special încetează în condițiile prezentei legi.

Poziția Centrului național Anticorupție

- 3.13 Rațiunea care operează pentru reglementarea art. 34 alin.(1) lit. e) din Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție nr. 1104 din 06.06.2002, potrivit căreia serviciul în cadrul Centrului încetează în cazul alegerii într-o funcție electivă în o altă autoritate publică, are la bază restricțiile și incompatibilitățile legale ale angajatului Centrului. Astfel, potrivit art. 16 alin (2¹) din Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție nr. 1104 din 06.06.2002, angajatului Centrului îi este interzis să facă uz de serviciu în interesul unor partide politice, asociații obștești, inclusiv sindicale, și comunități religioase; să fie membru al unui partid politic sau să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea acestuia, să acorde sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică.

IV. Dreptul național și internațional relevant

- 4.1 **Constituția Republicii Moldova la art. 16 alin. (2)** prevede că toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială; **art. 43 alin. (1)** orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.
- 4.2 **Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012 la art. 1 alin. (1)** stabilește că scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar; **art. 2** oferă definiția discriminării ca fiind orice deosebire, excludere, restricție ori preferință în drepturi și libertăți a persoanei sau a unui grup de persoane, precum și susținerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile reale, stipulate de prezenta lege sau pe criterii presupuse; **art. 3** stabilește că subiecți în domeniul discriminării sunt persoanele fizice și juridice din domeniul public și privat; **art. 7 alin. (1)** se interzice orice deosebire, excludere, restricție sau preferință pe baza criteriilor stabilite de prezenta lege, care au drept efect limitarea sau subminarea egalității de șanse sau tratament la angajare sau concediere, în activitatea nemijlocită și în formarea profesională; alin. (5)
- 4.3 **Legea cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea patriei nr. 1245 din 18.07.2002 la art. 22 alin. (1)** prevede că vârsta-limită de aflare în serviciul militar prin contract se stabilește după cum urmează: a) pentru efectivul de soldați, sergenți și subofițeri - 45 de ani; b) pentru corpul de ofițeri cu grade inferioare și superioare - 50 de ani; c) pentru corpul de ofițeri cu grade supreme: - pentru general de brigadă, general de divizie - 55 de ani; - pentru general de corp de armată - 60 de ani; **alin. (2)** la atingerea vârstei-limită de aflare în serviciul militar prin contract, termenul serviciului militar poate fi prelungit în modul stabilit de Legea cu privire la statutul militarilor; **26 alin. (1)** menționează că vârsta-limită până la care cetățenii pot fi încadrați în serviciul militar prin contract este de 40 de ani; **alin. (2)** în scopul completării Forțelor Armate cu cetățeni cu specialități deficitare, vârsta-limită de încadrare în serviciul militar prin contract poate fi majorată în modul stabilit de Legea cu privire la statutul militarilor, dar nu poate depăși vârsta-limită de aflare în serviciul militar prin contract.
- 4.4 **Legea cu privire la statutul militarilor nr. 162 din 22.07.2005 la art. 2** notează că militarii sunt cetățenii Republicii Moldova care îndeplinesc serviciul militar în baza obligațiunii militare sau a încadrării prin contract, în conformitate cu legislația în vigoare; militarii prin contract sunt cetățenii încadrați în serviciul militar prin contract; **art. 10 alin. (1)** militarii își exercită drepturile electorale în condițiile legislației în vigoare; **alin. (2)** militarii prin contract, indiferent de gradul militar și de funcția deținută, au dreptul de a fi aleși într-o funcție electivă. O dată cu înregistrarea în calitate

de candidat, militarul va fi degrevat de obligațiile de serviciu și va fi trecut la dispoziție pentru perioada campaniei electorale. În cazul alegerii în funcție electivă, militarul va fi eliberat din serviciul militar. După expirarea termenului de aflare în funcția electivă, cetățeanul respectiv, la solicitarea sa, poate fi încadrat în serviciul militar prin contract în condițiile legislației în vigoare; **art. 28 alin. (1)** încadrarea în serviciul militar prin contract se efectuează prin încheierea contractului de îndeplinire a serviciului militar și prin emiterea ordinului de către: a) comandantul unității militare - pentru efectivul de soldați și de sergenți; b) comandantul (șeful) mării unități militare, cei egali și superiori acestuia - pentru efectivul de subofițeri; c) conducătorul structurii militare - pentru toate categoriile de militari; **alin. (3)** încadrarea cetățenilor în serviciul militar prin contract este reglementată de prezenta lege și de alte acte normative; **alin. (6)** nu pot fi încadrați în serviciul militar prin contract cetățenii: **d)** care depășesc vârsta-limită de încadrare în serviciul militar prin contract, cu excepția cazului prevăzut la alin.(11); **alin. (11)** în scopul completării Forțelor Armate cu cetățeni cu specialități deficitare, vârsta-limită de încadrare în serviciul militar prin contract poate fi prelungită până la 5 ani, la decizia conducătorului structurii militare; **art. 35 alin. (3) lit. n)** eliberarea militarilor din serviciul militar prin contract se efectuează în următoarele cazuri: n) la alegerea în funcții electivă.

- 4.5 **Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012 la art. 31 alin. (1)** prevede că personalul Poliției se constituie din polițiști, funcționari publici, salariați civili și personal de deservire tehnică; **alin. (3)** polițistul este funcționar public cu statut special; **alin. (4)** statutul polițistului se aplică și angajaților subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne care exercită atribuțiile Poliției, conform prevederilor prezentei legi, precum și corpului profesoral didactic din cadrul catedrelor cu disciplina de specialitate polițienească din cadrul instituțiilor de învățământ ale Ministerului Afacerilor Interne. Subdiviziunile subordonate Ministerului Afacerilor Interne, în cadrul cărora se instituie funcții polițienești, sunt specificate în Regulamentul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat de Guvern; **alin. (5)** raporturile de serviciu ale funcționarilor publici, ale salariaților civili și ale personalului de deservire tehnică sunt reglementate, respectiv, de legislația cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, de Codul muncii și de alte acte normative; **alin. (6)** acțiunea Codului muncii se extinde asupra raporturilor de serviciu ale polițiștilor în măsura în care nu este reglementată de prezenta lege.
- 4.6 **Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16.12.2016 la art. art. 44 alin. (5)** prevede că în cazul alegerii într-o funcție electivă, raportul de serviciu al funcționarului public cu statut special încetează în condițiile prezentei legi.
- 4.7 **Legea cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat nr. 134 din 13.06.2008 la art.38 alin. (2)** notează că în cazul alegerii în funcție electivă, ofițerul de protecție va fi concediat din Serviciu.
- 4.8 **Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție nr. 1104 din 06.06.2002 la art. 34 alin.(1) lit. e)** prevede că serviciul în cadrul Centrului încetează în cazul alegerii într-o funcție electivă în o altă autoritate publică.
- 4.9 **Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16.07.2010 la art. 2 alin. (2)** stipulează că funcțiile de demnitate publică este o funcție publică ce se ocupă prin mandat obținut direct, în urma alegerilor, sau indirect, prin numire în condițiile legii; **art. 18 alin. (1)** în perioada exercitării mandatului, contractul de muncă sau, după caz, raportul de serviciu al demnitarului la locul de muncă precedent se suspendă în cazurile prevăzute de lege; **alin. (2)** după încetarea mandatului, demnitarul al cărui contract de muncă sau, după caz, al cărui raport de serviciu a fost suspendat este reîncadrat la locul de muncă (serviciul) precedent. În cazul inexistenței locului de muncă (serviciului) precedent (lichidarea unității, reducerea sau modificarea statului de personal), demnitarul este reîncadrat, cu acordul său, la un loc de muncă (serviciu) echivalent, la aceeași unitate sau la alta, iar dacă nu este de acord, el se concediază sau, după caz, se eliberează din funcție, în condițiile legii; **alin. (3)** cu persoana care urmează să suplinească funcția (postul) demnitarului se încheie un contract de muncă sau, după caz, se realizează raporturi de serviciu pe o durată determinată, care încetează odată cu revenirea demnitarului.
- 4.10 **Codul Muncii al Republicii Moldova nr. 154 din 28.03.2003 la art. 8 alin. (1)** stabilește că în cadrul raporturilor de muncă acționează principiul egalității în drepturi a tuturor salariaților. Orice discriminare, directă sau indirectă, a salariatului pe criterii de sex, vârstă, rasă, culoare a pielii, etnie, religie, opțiune politică, origine socială, domiciliu, handicap, infectare cu HIV/SIDA, apartenență sau activitate sindicală, precum și pe alte criterii nelegate de calitățile sale

profesionale, este interzisă; **art. 10 alin. (2) lit. f¹**) angajatorul este obligat să asigure egalitatea de șanse și de tratament tuturor persoanelor la angajare potrivit profesiei, la orientare și formare profesională, la promovare în serviciu, fără nici un fel de discriminare; **art. 78 alin. (1)** contractul individual de muncă se suspendă din inițiativa salariatului în caz de: **d)** ocupare a unei funcții electivă în autoritățile publice, în organele sindicale sau în cele patronale; **art. 187** salariatului al cărui contract individual de muncă a fost suspendat în legătură cu alegerea sa într-o funcție electivă, conform legislației în vigoare (art.78 alin.(1) lit. d)), i se acordă, după terminarea împuternicirilor sale în funcția respectivă, munca (funcția) anterioară, iar dacă aceasta lipsește – o altă muncă (funcție) echivalentă la aceeași sau, cu acordul salariatului, la o altă unitate.

- 4.11 **Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04.07.2008 la art. 52** reglementează că raporturile de serviciu se suspendă în următoarele circumstanțe ce nu depind de voința părților: a) alegere sau numire într-o funcție de demnitate publică pentru perioada respectivă; **art. 54 alin. (1)** la cererea funcționarului public, raporturile de serviciu se suspendă în caz de: a) înregistrare, în condițiile legii, în calitate de concurent electoral sau în calitate de persoană de încredere a unui concurent electoral.
- 4.12 **Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate adoptat prin Hotărârea de Guvern nr. 941 din 17.08.2006 la pct. 29** notează că vârsta-limită de încadrare în serviciul militar prin contract este de 40 de ani. În scopul completării Forțelor Armate cu cetățeni având specialități deficitare, vârsta-limită de încadrare în serviciul militar prin contract poate fi prelungită până la cinci ani, la decizia conducătorului structurii militare; Lista funcțiilor cu specialități deficitare este stabilită în actele normative departamentale; **pct. 39** drept temei pentru refuzul încheierii contractului de îndeplinire a serviciului militar cu cetățeanul (militarul) pot servi: a) lipsa în Forțele Armate a locurilor vacante conform profilului de pregătire a candidatului într-o specialitate de evidență militară; b) necorespunderea candidatului cerințelor prevăzute de legislația în vigoare pentru militarul prin contract; **pct. 140** eliberarea militarilor din serviciul militar prin contract se efectuează: **n)** la alegerea în funcții electivă.
- 4.13 **Carta Socială Europeană la art. 24** prevede că în vederea asigurării exercitării efective a dreptului la protecție în caz de concediere, părțile se angajează să recunoască: a) dreptul lucrătorilor de a nu fi concediați fără un motiv valabil legat de aptitudinea sau conduita acestora, sau de cerințele de funcționare a întreprinderii, a instituției sau a serviciului.
- 4.14 **Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale ratificat de Republica Moldova 26.04.1993 la art. 6 pct. 1** stipulează că Statele părți la prezentul Pact recunosc dreptul la muncă ce cuprinde dreptul pe care îl are orice persoană de a obține posibilitatea să-și câștige existența printr-o muncă liber aleasă sau acceptată și vor lua măsuri potrivite pentru garantarea acestui drept.
- 4.15 **Convenția privind discriminarea în domeniul ocupării forței de muncă și exercitării profesiei nr. 111 din 25.06.1958 ratificată de Republica Moldova în 26.09.1995 la art. 1 pct. 1** prevede în înțelesul prezentei convenții prin termenul discriminare se înțelege: a) orice diferențiere, excludere sau preferință întemeiată pe rasă, culoare, sex, religie, convingeri politice, ascendență, națională sau origine socială, care are ca efect să suprimă sau să știrbească egalitatea de posibilități sau de tratament în materie de ocupare a forței de muncă și de exercitare a profesiei; b) orice altă diferențiere, excludere sau preferință având ca efect suprimarea sau știrbirea egalității de posibilități sau de tratament în materie de ocupare a forței de muncă și exercitare a profesiei, care ar putea fi specificată de către statul membru interesat după consultarea organizațiilor reprezentative ale celor care angajează și a organizațiilor lucrătorilor, dacă acestea există, precum și a altor organisme competente; **pct. 2** diferențierile, excluderile sau preferințele întemeiate pe calificările cerute pentru o anumită ocupație nu sunt considerate discriminări; **pct. 3** în înțelesul prezentei convenții, termenii ocuparea forței de muncă și exercitarea profesiei includ accesul la pregătirea profesională, accesul la ocuparea forței de muncă și la exercitarea diferitelor profesii, precum și condițiile de ocupare a forței de muncă.
- 4.16 **În cauza Perez vs. Ayuntamiento de Oviedo (C-416/13)**, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a constatat că vârsta maximă de 30 de ani pentru recrutarea polițiștilor locali din Spania este contrară Directivei Cadru privind egalitatea de tratament (2000/78/CE).

V. În concluzie, Consiliul reține următoarele

5.1 Analizând materialele dosarului, Consiliul reține spre examinare două situații, și anume:

- (i) pretinsa discriminare în câmpul muncii manifestată prin plafonarea vârstei de încadrare în serviciul militar prin contract;
- (ii) pretinsa discriminare în partea ce vizează reglementarea diferită a raporturilor de serviciu în cazuri similare de alegere într-o funcție electivă, în dependență de statutul profesional.

5.2 Consiliul stabilește că situațiile supuse examinării relevă în mod direct din dispozițiile legislației în vigoare. Astfel, în conformitate cu prevederilor art. 12 alin. (1) lit. a) Consiliul va examina corespunderea legislației în vigoare cu standardele privind nediscriminarea.

(i) Referitor la pretinsa discriminare în câmpul muncii manifestată prin plafonarea vârstei de încadrare în serviciul militar prin contract

- 5.3 Consiliul reamintește că atât legislația națională (art. 15 alin.(1) și art. 19 din Legea nr. 121 cu privire la asigurarea egalității), cât și practica Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza D. H. și alții v. Republica Cehă par. 82-84, par.177, cauza Chassagnou și alții v. Franța par.91-92, Timishev v. Rusia par.57), prevede o regulă specială referitor la sarcina probei în litigiile privind discriminarea, și anume: sarcina se inversează atunci când se instituie o prezumție a unui tratament discriminatoriu.
- 5.4 Petitionerul susține că plafonarea vârstei de încadrare în serviciul militar prin contract, constituie o cerință care îi încalcă dreptul fundamental de acces în condiții de egalitate în domeniul angajării în câmpul muncii, astfel precum prevede art. 7 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea egalității.
- 5.5 Consiliul, analizând prevederile legislative incidente situației, reține că vârsta-limită de încadrare în serviciul militar prin contract este de 40 de ani¹, pe când vârsta-limită de aflare în serviciul militar prin contract este de (a) 45 de ani pentru efectivul de soldați, sergenți și subofițeri; (b) 50 de ani pentru corpul de ofițeri cu grade inferioare și superioare; (c) 55 de ani pentru corpul de ofițeri cu grade supreme (general de brigadă, general de divizie) și 60 de ani pentru general de corp de armată².
- 5.6 Astfel, Consiliul stabilește că prevederea art. 26 alin.(1) din Legea cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea patriei nr. 1245 din 18.07.2002 tratează anumite persoane într-un mod mai puțin favorabil decât altele care se află în situații asemănătoare, pentru singurul motivul că au depășit vârsta de 40 de ani. O reglementare de această natură instituie în mod evident o diferență de tratament întemeiată direct pe criteriul vârstei, în sensul dispozițiilor art. 1 coroborat cu art. 7 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea egalității.
- 5.7 Ministerul Apărării susține că vârsta constituie o cerință esențială și determinată în coroborare cu condițiile și normele speciale ale serviciului militar.
- 5.8 În această situație, Consiliul urmează să aprecieze dacă o astfel de cerință poate fi justificată în raport cu art. 7 alin.(5) din Legea cu privire la asigurarea egalității. Potrivit acestor reglementări o deosebire, excludere, restricție sau preferință în privința unui anumit loc de muncă nu constituie discriminare în cazul în care, prin natura specifică a activității în cauză sau a condițiilor în care această activitate este realizată, există anumite cerințe profesionale esențiale și determinante, cu condiția ca scopul să fie legitim și cerințele proporționale.
- 5.9 Consiliul notează că o cerință profesională esențială și determinantă nu este motivul pe care se bazează tratamentul diferențiat, ci o caracteristică legată de acest motiv. Potrivit unei jurisprudenței constante a Curtea de Justiție a Uniunii Europene³, vârsta în sine nu constituie o cerință profesională esențială și determinantă, ci posesia unor capacități fizice speciale legate de această caracteristică. În consecință, ținând cont de natura îndatoririlor generale ale militarilor⁴ (participarea la acțiuni militare; executarea serviciului de alarmă, participarea la exerciții și antrenamente militare, participarea la concentrări militare etc.) faptul de a poseda capacități fizice speciale poate fi considerat o „cerință profesională esențială și determinantă”. Însă, stabilirea unei vârste anumite nu întotdeauna corelează cu capacitățile fizice speciale solicitate.
- 5.10 Consiliul reține că scopul legitim al instituirii unei astfel de limite ar fi de a garanta caracterul operațional și buna funcționare a corpului milităresc, asigurând că militarii nou-recruțați sunt capabili să îndeplinească sarcinile cele mai grele din punct de vedere fizic o perioadă relativ

¹ art. 26 alin. (1) din Legea cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea patriei nr. 1245 din 18.07.2002

² art. 22 alin. (1) din Legea cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea patriei nr. 1245 din 18.07.2002

³ Hotărârea Wolf, EU:C:2010:3, punctul 41, precum și Hotărârea Prigge și alții, EU:C:2011:573, punctul 67

⁴ art. 17 alin. (1) al Legii cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei nr. 1245 din 18.07.2002

îndelungată din cariera lor. Cu toate acestea, Consiliul notează că atingerea acestui obiectiv, poate fi asigurat într-un mod mai puțin restrictiv decât stabilirea unei vârste maxime de încadrare. Mai mult, această cerință nu poate fi considerată una necesară, în situația în care vârsta-limită de aflare în serviciul militar prin contract este mai mare. Consiliul reține că cerința vârstei în unele situații poate fi extinsă atunci când se urmărește scopul de a fi încadrați militar în specialități deficitare, respectiv aceasta sugerează că vârsta nu este o cerință esențială și determinantă pentru încadrarea în serviciul militar prin contract. Astfel, Consiliul subliniază că stabilirea plafonului de vârstă la angajare în condițiile în care, este reglementată vârsta limită de aflare în serviciu, constituie discriminare pe criteriul de vârstă la încadrare în câmpul muncii.

- 5.11 Consiliul observă existența limitelor de vârstă la încadrare în alte profesii⁵, precum în cadrul Centrului Național Anticorupție, Serviciul Informații și Securitate, Serviciul de Protecție și Paza de Stat, care ar trebui revăzute prin prisma acestor standarde.

(ii) Referitor la pretinsa discriminare în partea ce vizează reglementarea diferită a raporturilor de serviciu în cazuri similare de alegere într-o funcție electivă, în dependență de statutul profesional

- 5.12 Consiliul, analizând prevederile legislative incidente situației, a identificat următoarele reglementări diferite:

Raporturile de serviciu încetează	Raporturile de serviciu se suspendă
art.10 alin. (2) din Legea cu privire la statutul militarilor nr. 162 din 22.07.2005 militarul va fi eliberat din serviciul militar în cazul alegerii în funcție electivă	art. 18 alin. (1) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16.07.2010 în perioada exercitării mandatului, contractul de muncă sau, după caz, raportul de serviciu al demnitarului la locul de muncă precedent se suspendă în cazurile prevăzute de lege
art. 44 alin. (5) din Legea nr. 288 din 16.12.2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în cazul alegerii într-o funcție electivă, raportul de serviciu al funcționarului public cu statut special încetează în condițiile prezentei legi	art. 78 alin. (1) lit. d) din Codul muncii nr. 154 din 28.03.2003 contractul individual de muncă se suspendă din inițiativa salariatului în caz de ocupare a unei funcții electivă în autoritățile publice, în organele sindicale sau în cele patronale
art.38 alin. (2) din Legea cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat nr. 134 din 13.06.2008 în cazul alegerii în funcție electivă, ofițerul de protecție va fi concediat din Serviciu	art. 52 lit. a) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04.07.2008 notează că raporturile de serviciu se suspendă în caz de alegere sau numire într-o funcție de demnitate publică pentru perioada respectivă
art. 34 alin.(1) lit. e) din Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție nr. 1104 din 06.06.2002 serviciul în cadrul Centrului încetează în cazul alegerii într-o funcție electivă în o altă autoritate publică	

- 5.13 Consiliul reține că aceste situații care sunt reglementate diferit vizează circumstanțe identice - alegerea persoanei într-o funcție electivă. Prin urmare, consecințele aplicării acestor reglementări se răsfrâng asupra persoanei, care în dependență de statutul profesional pe care îl deține la momentul alegerii într-o funcție de demnitate publică, este tratată diferențiat.

- 5.14 În această situație, Consiliul urmează să aprecieze existența sau lipsa unei justificări rezonabile și obiective a diferenței de tratament a persoanelor care sunt alese într-o funcție de demnitate

⁵ art. 13 alin. (2) din Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție nr. 1104 din 06.06.2002

art. 7 alin. (3) lit. b) din Legea privind statutul ofițerului de informații și securitate nr. 170 din 19.07.2007

art. 15 alin. (1) din Legea cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat nr. 134 din 13.06.2008

publică. Consiliul menționează că o diferență de tratament devine discriminatorie dacă aceasta nu poate fi justificată obiectiv și rezonabil, adică dacă nu urmărește un scop legitim sau dacă nu există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit.

- 5.15 Consiliul a luat act de argumentele instituțiilor vizate de prevederile analizate și reține că acestea se referă (i) incompatibilitatea funcțiilor respective cu activitățile politice, (ii) perioada vacantă a funcției. Consiliul reține că neadmiterea stărilor de incompatibilități dintre exercitarea funcțiilor cu statut special și activitățile politice constituie un scop legitim. Deși, Consiliul acceptă legitimitatea restrângerii activității politice a militarilor prin contract, polițiștilor, ofițerilor de protecție, angajaților centrului național anticorupție, măsura instituită în acest sens nu este proporțională. Consiliul atrage atenția că nu întotdeauna drept premisă pentru accesarea într-o funcție electivă constituie afilierea politică, pentru care s-ar justifica necesitatea garantării neutralității politice. Prin urmare, Consiliul notează că măsura instituită (încetarea raporturilor de muncă) pentru polițiști, ofițeri de protecție, militari, angajați ai centrului național anticorupție nu se justifică prin raportare la scopul urmărit.
- 5.16 Referitor la argumentul Ministerului Apărării precum că o funcție militară nu poate fi vacantă pe parcursul a 4-8 ani (unu - două mandate), Consiliul notează că este unul neîntemeiat. Consiliul îl respinge subliniind că în cazul concediilor de îngrijire a copiilor raporturile de muncă tot se suspendă, ceea ce nu împiedică angajarea altei persoane pentru perioade determinate.
- 5.17 În Concluzie, Consiliul notează că suspendarea raporturilor de muncă pentru unele categorii de angajați, iar pentru alții încetarea raporturilor de muncă în situații analogice și comparabile, fără o justificare rezonabilă și obiectivă constituie discriminare în câmpul muncii pe criteriul de statut profesional.

Astfel, conducându-se de prevederile art. 1-3, art. 7 alin. (1), art. 15 alin. (4) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012, coroborat cu pct. 61 al Legii cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298 din 21.12.2012,

CONSILIUL DECIDE

1. Faptele constatate reprezintă discriminare pe criteriul de vârstă în domeniul angajării în muncă.
2. Faptele constatate reprezintă discriminare în partea ce vizează reglementarea diferită a raporturilor de serviciu în cazuri similare de alegere într-o funcție electivă, în dependență de statutul profesional.
3. Consiliul recomandă Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne, Centrului Național Anticorupție, Serviciului de Protecție și Pază de Stat să inițieze amendamentele corespunzătoare în conformitate cu constatările prezentei decizii: (i) înlăturarea vârstei limite de încadrare în serviciu și (ii) reglementarea similară a raporturilor de serviciu în cazul alegerii într-o funcție electivă.
4. Decizia se remite Guvernului și Parlamentului pentru a ține cont de constatările acesteia la ajustarea cadrului legal.
5. Decizia se comunică părților și va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md.
6. Decizia este cu drept de atac în instanța de contencios administrativ, conform prevederilor pct. 65 din Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298 din 21.12.2012 și Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000.

Membrii Consiliului care au votat decizia:

Ian FELDMAN – președinte

Oxana GUMENNAIA – membră

Andrei BRIGHIDIN – membru

Lucia GAVRILIȚĂ – membră